

Metodický pokyn pre prepočet finančných údajov do eura v oblasti národného štatistického systému

V súvislosti s realizáciou prechodu SR do Európskej menovej únie (EMÚ) je potrebné vykonať prepočty štatistických a finančných (účtovných) ukazovateľov zo Sk do eura.

§ 1

Základné princípy prepočtov

(1) Prepočty konverzie do eura sa systémovo dotýkajú štátnych štatistických zisťovaní (vrátane poskytovania údajov z administratívnych zdrojov), vydaných v Programe štátnych štatistických zisťovaní a údajov vedených pre rôzne účely.

(2) Základnou zásadou v oblasti informačných systémov a štatistiky je požiadavka, aby sa po prepočtoch najmä časových radov ukazovateľov nemenili doterajšie vývojové a štrukturálne trendy. To znamená, že pre všetky prepočtové operácie štatistických ukazovateľov verejného i súkromného života sa uplatní jeden kurz.

(3) V súvislosti so zavedením eura v SR bude vydané nariadenie EÚ, ktorým sa zavedie tzv. konverzný kurz. Jeho vydanie sa predpokladá najneskôr 1. júla 2008. Bezprostredne po zverejnení tohto nariadenia je potrebné začať intenzívnu prácu na prepočte historických dát v rozsahu nevyhnutnom pre vyhodnocovanie vývoja mezo i makro ekonomiky a tiež údajov potrebných pre vyhodnocovanie vývoja jednotlivých subjektov ekonomiky¹⁾. Pre prepočet sa použije konverzný kurz Sk/euro.

§ 2

Úprava štátnych štatistických zisťovaní a ich nosičov

(1) Štátne štatistické zisťovania sa vykonávajú prostredníctvom štatistických formulárov v papierovej alebo v elektronickej forme. Týka sa to aj administratívnych zdrojov údajov, využívaných pre potreby štátnej štatistiky.

(2) V období predpokladaného vstupu SR do EMU bude v platnosti Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2006 až 2008 a Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2009 až 2011. Formuláre, ktorými sa zisťujú informácie za referenčné obdobie do 31. decembra 2008, zaradené do Programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2006 až 2008 obsahujú za príslušné ukazovatele údaje, vyjadrené v Slovenskej korune (podľa predtlaču v Sk; v tis. Sk, v mil. Sk). Formuláre, zisťujúce informácie za referenčné obdobie od 1. januára 2009 budú obsahovať za príslušné ukazovatele údaje vyjadrené v euro (podľa predtlaču v euro na 1 desatinné miesto, v euro, v tis. euro). Spravodajské jednotky (SJ) budú od 1. januára 2009 používať len menu euro. Pokiaľ sa vyskytnú doklady týkajúce sa uvedeného obdobia ešte v Sk bude potrebné ich prepočítať v účtovných, resp. iných evidenciách podľa konverzného kurzu²⁾.

1) Táto zásada sa netýka vyhodnocovania kurzových zmien eura voči iným menám vykonávaných hlavne inštitúciami finančného sektora.

2) Podľa Opatrenia MF SR pre účtovanie a podľa príslušných účtovných osnov

(3) Z dôvodov nezaťažovania SJ sa neodporúča vyžadovať od nich prepočty údajov do euro za obdobia pred 1.januárom 2009. Prepočet je potrebné zabezpečiť v predstihu ak sú údaje čerpané z príslušných databáz alebo v procese spracovania aktuálnych štatistických (účtovných) formulárov.

§ 3

Prepočet údajov vedených pre rôzne účely v databázach a dátových skladoch

(1) V období po 1. júli 2006 je potrebné analyzovať príslušné softvérové vybavenie a zabezpečiť jeho úpravy, aby výstupné informácie boli identifikované a vyjadrené v euro. Pre zistenie potrebnej kapacity (finančnej a personálnej) sa odporúča v období pred 1.júliom 2006 vykonať inventúru vedených štatistických ukazovateľov, vyjadrených v Sk a navrhnuť časový harmonogram pre ich prepočet tak, aby údaje boli k dispozícii pre vyhodnocovanie sociálnoekonomického vývoja ekonomiky a národného hospodárstva v požadovanom rozsahu.

(2) V období po určení konverzného kurzu do prijatia prvých údajov predkladaných za obdobie od 1.januára 2009 (pre mesačné údaje do 1.februára 2009, štvrťročné údaje do 1. dňa nasledujúceho po 1. štvrťroku 2009, pre polročné údaje do 1.júla 2009 a pre ročné údaje do 1. januára 2010) je potrebné prepočítať údaje za rok 2008 v nutnom rozsahu pre porovnanie s rovnakým obdobím predchádzajúceho roku; rozsah údajov a dĺžku časového radu si stanovujú jednotlivé inštitúcie podľa vlastnej úvahy. Štatistický úrad SR vykoná pre potreby sezónneho vyrovnania časových radov mesačných a štvrťročných údajov prepočty za 5 rokov dozadu, t.j. údaje od r. 2004 – 2008; ročné údaje sa prepočítajú v prvej etape od roku 2000.

(3) Ďalšie historické údaje pred rokom 2009 sa odporúča prepočítať podľa dostupnosti údajov minimálne od roku 1995, vo výnimočných prípadoch od roku 2000³⁾ v období do konca roka 2010.

(4) Spôsob prepočtu pre všetky dátové sklady a databázy je jednotný a vo všetkých štruktúrach sa použije jedna hodnota transformácie Sk do eura a to konverzný kurz. To zaručuje, že sa historický vývoj a vybilancované informačné zdroje nezmenia. V prípade jednotkových rozdielov sa pri publikovaní údajov uvedie poznámka:

„Rozdiely údajov v súčtoch na poslednom mieste sú spôsobené zaokrúhľovaním údajov pri prepočtoch zo Sk do eura“.

(5) Zaokrúhľovanie sa vykoná podľa Všeobecných metodických pokynov pre spravodajské jednotky, zverejnených na web stránke Štatistického úradu SR.

(6) V prípadoch, keď boli údaje pred vyhlásením konverzného kurzu prepočítavané do eura, resp. inej meny pre publikačné účely aktuálnym stavovým, resp priemerným kurzom, sa postupuje takto:

- historické dáta sa ponechajú v hodnotách ako boli publikované, resp. inak využívané, je ich možné používať ďalej hlavne pre analytické účely,
- prepočty do iných mien sa vykonávajú podľa kurzu meny ku konverznému kurzu eura,
- tieto odporúčania sa netýkajú špecifických analytických činností ekonomických a sociálnych inštitúcií.

3) V súvislosti s aktualizáciou ekonomických pravidiel a noriem systému národných účtov, bankovej a monetárnej štatistiky a štatistiky vládnych finančných účtov

(7) Databázy a dátové sklady podľa systému ako sú konštruované je potrebné prepočítať buď v rozsahu individuálnych údajov, resp. mikroúdajov (v aditívnych systémoch, resp. v systémoch, v ktorých sa agregátne údaje vždy počítajú on line) alebo sa prepočítajú iba makrodáta, t.j. produkčné časti databázy (datových skladov), v ktorých sú uložené agregované alebo iným spôsobom predspracované údaje (% štruktúry, indexy a pod.).

§ 4 Záverečné ustanovenia

Štatistický úrad SR v prípade nejasností ako postupovať v špecifických prípadoch poskytne konzultácie o problematike poskytovania alebo publikovania štatistických informácií v súvislosti s prepočtom údajov z Sk na euro.

V Bratislave 28. júna 2006

Peter Mach
predseda Štatistického úradu SR